

Life after Kollel

Show# 118 | May 20th 2017

Dovid Lichtenstein: The message of the days of Sefirah- Perfect days

הכתב והקבלה פרשת אמור (כג, כו)

תמימות תהינה. מהראוי לומר שלמות תהינה, כי לרש"פ ההפרש בין שלם לתמים הוא, שלם מורה לפי הנחתו הראשונה בפרטות על מציאות הדבר כלו בבחינת כמותו, שהוא במלואו ואינו חסר כלום (פאָללשטאַנדיג), ושם תמים מורה בהנחה ראשונה על מציאת הדבר כלו בבחינת איכותו, דהיינו שלא חסר כלום מן האיכות המבוקש בו ששולל משהיה מחולק או משונה (גאנץ, פאָלליג), מענין שלמות הכמות כי לא שלם עון האמורי (בראשית ט"ו), שחסר עדיין ממספר העונות הצריך לשיהיה ראוי להאבד, ויבא יעקב שלם, אבן שלמה, איפה שלמה, שלא יחסר מכמות המשקל והמדה הראוי, אבנים שלמות תבנה, שלא תהיה בהן פגימה, שהפגימה חסרון בכמות האבן; ומענין שלמות האיכות שהונח עליו שם תמים אמר צדיק תמים, תמים תהיה עם ה' אלהיך היינו שלא יחסר כלום מן האיכות הצריך לאמונה בו ית', זכר תמים יקריבנו, תמים יהיה לרצון, שלא יהיה חסרון באיכות גופו הן ע"צ הגרעון והן ע"צ התוספת, פרה אדומה תמימה, שלא יחסר כלום משתהיה כלה אדומה שהוא האיכות (אלה השמושים של שלם ותמים הם לפי ההנחה הפרטית שלהם, אבל לפי ההוראה הכוללת בהם יש הרבה מקומות שישמש שלם במקום תמים ותמים במקום שלם כמו ויתמו ימי בכי אבל משה, ובמקום אחר אמרו ושלמו ימי אבלך, ותתם מלאכת העמודים, ושוב אמר ותשלם כל המלאכה (שם ז'), שנה תמימה (ויקרא כ"ה), שבתות תמימות דהיינו בלתי חסרות במספר הימים, והיה ראוי להיות שנה שלמה, שבתות שלמות); ומצאתי ברבה פ' זו תני ר' חייא שבע שבתות תמימות תהינה אימתי הן תמימות בזמן שישראל עושים רצונו של מקום, והוא מדלא כתיב שלמות, כראוי למניעת חסרון הכמות, וכתיב תמימות שעיקר הוראתו על האיכות. ראה! איך ירדו רבותינו לעמקי הלשון (והמחבר ידי משה נטה בפירוש מאמר ר' חייא מן הפשוט, ע"ש). ובמכילתא דרשב"י (בילקוט ח"ר סי' כ"ה ד' יו"ד), שבע שבתות תמימות לקבלא נהירו עלאה דאורייתא. ומסכים למ"ש בוספרתם לכם, שהמכוון בספירה איננה לכמות הימים לבד רק גם אל איכות הימים.

עץ פרי עושה פרי- טעם העץ כטעם הפרי-The journey has the taste of the end goal

Present Tense

It was spring, but it was summer I wanted,
The warm days, and the great outdoors.
It was summer, but it was fall I wanted,
The colorful leaves, and the cool, dry air.
It was fall, but it was winter I wanted,
The beautiful snow, and the joy of Chanukah, the holiday season.
It was winter, but it was spring I wanted,
The warmth and the blossoming of nature.
I was a child, but it was adulthood I wanted,
The freedom and respect.
I was 20, but it was 30 I wanted,
To be mature, and sophisticated.
I was middle-aged, but it was 20 I wanted,
The youth and the free spirit.
I was retired, but it was middle-age I wanted,
The presence of mind without limitations.
My life was over, and I never got what I wanted.

שו"ת רדב"ז חלק ד סימן יג (אלף פז)

(אלף פז) שאלה ראובן היה חבוש בבית האסורים ולא היה יכול לצאת להתפלל בעשרה ולעשות המצות והתחנן לפני השר או ההגמון ולא אבה שמוע להניחו זולתי יום אחד בשנה איזה יום שיחפוץ. יורה המורה איזה יום מכל ימות השנה יבחר ראובן הנזכר ללכת לבית הכנסת:

תשובה הנה ראיתי אחד מחכמי דורנו בתשובה דבר זה צלל במים אדירים והעלה חרס בידו ועל יסוד רעוע בנה יסודו. בתחלה כתב דעדיף יום הכפורים ואח"כ החליפו ביום הפורים משום מקרא מגילה ופרסומי נסא דבעינן עשרה ואין ראוי לסמוך על דבריו. אבל מה שראוי לסמוך עליו הוא דאנן קי"ל דאין מעבירין על המצות ואין חולק בזה כלל הלכך המצוה הראשונה שתבא לידי שאי אפשר לעשותה והוא חבוש בבית האסורים קודמת ואין משגיחין אם המצוה שפגעה בו תחלה היא קלה או חמורה שאי יודע מתן שכרן של מצות וזה פשוט מאד אצלי. דוד בן שלמה נ' אבי זמרא:

שו"ת חכם צבי סימן קו

כתב מהרדב"ז בתשו' י"ג מי שהיה חבוש בבית האסורין ונתנו לו רשות לצאת פע"א בשנה אין חוששין למצוה קלה או חמורה אלא כיון דקיי"ל אין מעבירין על המצות המצוה הראשונה שתבא לידי וא"א לעשותה בבית האסורין יעשנה ויש להקשות על זה דקמבעיא לן בפ' התכלת /דף/ מ"ט ציבור שאין להם תמידין ומוספין איזה מהן קודם ומוקי לה במוספין דהאידינא ותמידין דלמחר תדיר עדיף או מקודש עדיף ואי כסברת הרב ז"ל אף אי תדיר עדיף מוספין קדמי מטעם דאין מעבירין על המצות א"ו דלא אמרינן אין מעבירין עה"מ אלא בשתיהן שוות אבל לא בדחד מיניהו עדיף ובהכי ניחא ליה מאי דק"ל להתוס' בפ' כל התדיר צ"א ע"א ד"ה תא שמע וז"ל וצריך לדקדק בפ' התכלת גבי התמידין אין מעכבין את המוספין דאיכא כי הך בעיין דתדיר ומקודש ולא פשיט מיניה מידי דלא מייתי הכא ראיות דהתם והנהו דהכא לא מייתי התם ועם האמור ניחא דהך דפ' כל התדיר שתיהן לפניו ואין כאן העברה על המצות והכי נינהו כל הראיות דמייתי ובההיא דפ' התכלת צריך להעביר על המצות כן הראיה שהביא ממוספין אין מעכבין את התמידין כו' אלמא כי הדדי נינהו אין להביאה כאן דדילמא בששתיהן לפניו תדיר עדיף אלא דהתם אהניא ליה הא דאין מעבירין על המצות למקודש לשוויי' כי תדיר אבל הראיה השניי' שהביא מאין פוחתין ששה טלאים בלישכה דבעי למפשט דתדיר עדיף ממקודש אפי' היכא דצריך לעבור על המצות הוה מצי לאתויי הכא במכל שכן אלא דלא חש לאתווייה כיון דלא מצי לאתויי ראייה קמייתא והך בתרייתא נמי אידחיא אלא שיש לנו לחוש לאותה שאמרו בריש פ"ד אחין דילמא אדמייבם חד מיית אידך וקבטיל מצות יבמין והתוס' שם חילקו בין מיתה לזמן מועט דלא חיישינן לה כאותה דיום הכיפורים למיתה דזמן מרובה דודאי חיישי' שמא ימות אליבא דכ"ע וא"כ היה לנו לחלק בנדון הרב ז"ל בין כשהמצוה שנייה היא לזמן מרובה דחיישינן לשמא ימות לכשהשנייה היא לזמן קרוב דלא חיישינן לשמא ימות בזמן מועט דהא קיי"ל כרבנן דפליגי עליה דר"י דאמר אף אשה אחרת מתקינין לו וכן פסק הרמב"ם ז"ל בהל' עבודת יה"כ וכן ס"ל להרב בעל תה"ד שפסק בתשו' ל"ה שיש להמתין מלברך על הירח עד מוצאי שבת ול"ח שמא ימות בזמן מועט כזה ויש לי מקום עיון בדברי הרמב"ם ז"ל שבריש פ' תשיעי מה' תרומות פסק כאותה ברייתא דכל הגט כ"ח דהאומר לאשתו הרי זה גיטיך שעה אחת קודם למיתתו אסורה לאכול בתרומה מיד ש"מ דס"ל דחיישינן לשמא ימות לאלתר ובהל' יה"כ פסק דלא כרבי יהודא ולא די שהדברים סותרין זא"ז אלא שרואה אני הדברים ק"ו דהשתא ביוה"כ דמעלה היא והוה לן למיעבד כרבי יודא כדאמר רב הונא ברי' דר"י בפ' הישן כ"ד אפי"ה לא חיישינן למיעבד מעלה גבי תרומה דלא שייכא הך מעלה לא כ"ש ואין לומר דהיא הנותנת דכיון דכפרת כל ישראל תלויה בזה ניחוש אפי' לתרתי תלת וכמ"ש התוס' רפ"ק דיומא בתירוצא בתרא דההיא תירוצא ליכ"ל אלא אי לא חיישי' מן הדין לשמא ימות לזמן מועט בחד אלא דמשום חששא בעלמא חיישינן לה גבי ביטול מצות יבמין ולהכי קאמרי רבנן דאי בעית למיחש לחששא בעלמא הכא ביה"כ איכא למיחש אפי' לב' ג' אבל אי ס"ל דמן הדין יש לנו לחוש למיתה אחד אפי' לזמן מועט וכההיא דתרומה תו ליכא למימר דניחוש גם למיתה ב' ג' דודאי מיתה ב' ג' לא שכיחא בזמן מועט ואין לנו מן הדין לחוש להם וכי תסיק אדעתין דלענין יה"כ יש לנו להקל עליו מה שהיא צריך מן הדין מפני שאי אפשר לנו להחמיר יותר מן הדין הא ודאי ליתא ואין להק' א"כ מה בין תירוצא בתרא לתירוצא קמא דבתירוצא קמא ההיא דיבמות מיירי לזמן מרובה ובתירוצא בתרא ההיא דיבמות/ נמי מיירי בזמן מועט וא"ת תיקשי לרב הונא ברי' דר"י דמפרש טעמא דר"י משום מעלה עשו בכפרה הא בעלמא לא חייש ר"י למיתה והא הרי זה גיטך שעה א' קודם למיתתו דחייש ר"י

למיתה לאלתר דהא ההיא מתנית' ר"י היא וי"ל דר"ה ברי' דר"י אליבא דמאי דאפכין ואמרינן דר"מ חייש למיתה ור"י לא חייש למיתה קמפרש הכי דע"כ ההיא דהרי זה גיטך נמי ר"מ היא ולא ר"י אבל להרמב"ם ודאי קשה וצ"ע וכיון שלא ירדנו לסוף דעת הרמב"ם ז"ל היה לנו לומר דלמיתה דחד נמי ל"ח לזמן מועט ואם יזדמנו לו ב' מצות א' קלה היום וא' חמורה למחר ימתין על החמורה למחר אלא שרואה אני דברי הרדב"ז ז"ל תלמוד ערוך הם בפ"ק דמ"ק ר' יונתן בן עסמאי ור"י בן גרי' דקא רמו קראי אהדדי כתיב פלס מעגל רגליך וכתוב אורח חיים פן תפלס ל"ק כאן במצוה שאפשר לעשותה ע"י אחרים כאן במצוה שא"א לעשותה ע"י אחרים ופירשיז"ל פלס כלומר שקול המצוה ועיין בהן איזה גדולה ועשה הגדולה וכתוב פן תפלס דמשמע כל מצוה שתבא לידך עשה אותה בין גדולה בין קטנה ואל תניח קטנה מפני הגדולה מצוה שאפשר לעשותה ע"י אחרים עשה אתה הגדולה וחביריך יעשו הקטנה מצוה שא"א לעשותה ע"י אחרים אל תפלס אלא מצוה שבאה לידך בין גדולה בין קטנה עשה ומסתמא דברי הרדב"ז ז"ל במצוה שא"א לעשותה ע"י אחרים מיירי וההיא דברכת הלבנה שפסק הרב בת"ה שיש לנו להמתין ל"ק דהתם המצוה היא נעשית באופן יותר משובח לכן יש להמתין כדי לקיימה על צד היותר טוב וכן ההיא דתמידין ומוספין יש לומר דכחדא מצוה חשיבי דתרווייהו עבודת הקרבנות ובחד בהמה נינהו אבל במצות שונות אין מעבירין קלה מפני החמורה הא מיהא במצוה אחת שאפשר לעשותה היום שלא מן המובחר ולמחר מן המובחר טוב להמתין למחר ואין בזה משום מעבירין על המצות אלא שאני חוכך מאותה ששנינו בפסחים פ' האשה וכן מי שהבטיחוהו להוציאו מבית האסורין אין שוחטין עליהן בפני עצמן דבבית האסורין דגוים איכא למיחש משום פיהם דבר שוא וביותר לדעת הירושלמי שהביאו שם התוס'.